

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Kantate ved Holberg-Festen

Citation: Knudsen, Jakob: "Kantate ved Holberg-Festen", i Knudsen, Jakob: *Digte*, udg. af Ejnar Thomsen , 1938, s. 30. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knud08tom-shoot-workid54757/facsimile.pdf>
(tilgået 29. september 2023)

Anvendt udgave: Digte

KANTATE

VED

HOLBERGS-FESTEN

paa Tophundredaars-Dagen efter hans Fødsel.
Komponeret af H. Naxhorn.

I.

Korsang

for Sopran, Alt, Tenor og Bas.

Gildet det stod med Glans og Pragt;
Thi Kongen var mødt i Person.
Nu var han borte; Festen var endt, —
Og Holberg var bleven Baron.
Livet er kort, Dagene dale som Blad i Høst.

Han sad ved Vinduet i sin Stol,
Mod den synkende Sol han saa',
Den bjærged sig stille dér ude i Vest
Bag Skybanker mørkeblaa.
Livet er kort, Dagene dale som Blad i Høst.

At Livet os bylter sin Byrde paa,
Og løber, mens vi maa gaa;
At Livet er kort, men den Kunst er lang
At leve, det tænkte han paa.
Livet er kort, Dagene dale som Blad i Høst.

At nye Koste de feje bedst,
Det var ham som Barn fortalt;
Nu prøved han det som gammel Mand,
At ogsaa ham selv det gjaldt.
Livet er kort, Dage dale som Blad i Høst.

Kvartet af Mandstemmer.

„Jeg gavned dog vel mit Fædreland?
Har aldrig gjort Nogen Mæn;
Dog nu de mig hædrer første Gang,
Det er, som til Hunden et Ben.“
Livet er kort, Dage dale som Blad i Høst.

Han krammed harmfuld sit Adelsbrev —
Det dirrede ora hans Mund —:
„Den Dag, jeg dem skjænkede mit Guld og Gods,
Behandlede de mig som en Hund.“
Livet er kort, Dage dale som Blad i Høst.

Firstemmigt Kor af Kvinder.

Han sad og stirred mod Landet i Vest,
Ind i den straalende Brand;
Da syntes ham al Tid, han Gud var næst,
Den gamle, halvbedenske Mand.
Livet er kort, Dage dale som Blad i Høst.

Og som han stirred, mens Straelerne sank,
Hans Harme og slukkedes ud;
Han slumrede ind; men Drømme kom
Og gik for Minderne Bud.
Livet er kort, Dage dale som Blad i Høst.

De brød sig ej om det Adelsbrev,
Som Kongen ham nylig gav;
De kom med det Livets Dokument,
Han selv havde tegnet af.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Det var en Fest af en bedre Art
End Hoffets forlorne Stads;
Han saa' i Drømme drage forbi
„Den danske Skueplads“.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

II.

Solosang for Mezzo-Sopran.

Han drømte, at atter han var i Kjøbenhavn,
Og for ham lsa en Gade, som ikke havde Navn,
Men som var kjendt af Alle, — og Gæden var den,
Man saa', naar man i Holbergs Theater kom hen.

Han sad ved et Vindve og saa' paa Gaden ned,
Og der var Liv og Færdsel og stor Geskjsftighed.
De myldred og de tripped, og Alle samme Vej;
Men hvad Ærende de gik i, det skjønnet han ej.

Da saa' han en Knægt under Vinduet staa,
En Suddel, meget lang og smæl, studerede han paa;
Han læste op og snakked og læste højt igjen,
Og Ordene til Holberg i Vindvet naa'de hen.

Solosang
for Baryton.

„For alle de Folk, der skal besøge os i Dag!
Hvad vil vel Husbond sige, det bli'r en slemme Sag;
Hvad der vil gaa af Kaffe, og Sukker, The de Boenf,
Det ryge vil med Skillinger, som om det var Støv.

Hér staar nu Gedske Klokkers og Maren Knivsmeds dér,
Dér Øllegaard Sværdfegers og Else Davids hér;
Og paa min nye Liste det vrimler endnu mér,
Kan blot vi ha'e de halve, saa mare ikke flér.

Von Thybo og Stygotius, Montanus og Per Degn
Og Jeppe Berg, dem sér jeg allerede paa Vej'n,
Jeronimus, Leander, Leonore kommer hid;
Skal alle blot jeg nævne, jeg gaar fra Sans og Vid.

Men hillement! jeg snakker, nu maa jeg til at gaa;
Hist kommer jo vor Pige, hun tør ej sé mig staa. —“
Saa løb han bort og bøjed ved næste Hjørne om,
Mens flér og flere Gjæster der op ad Caden kom.

Dér spanker han, den tykke, med Knebelsbarten paa,
Hans Ryg den gik saa akkurat, som Herrers Ryg skal gaa —
„Men hvorfor lo du, Jesper?“ „sk! jeg lo ad Herrens Svar,
Som Herren gav forleden — hvordan var det nu, det var?“

„Nej Jesper! hør nu efter, thi saadan lød mit Svar —
Jeg sa'e: „Monsieur Christoffersen, I er mafoi en Nar!“
„Ha, ha, ha, ha, hi, hi, sk, jeg taaler ikke mér,
Gid Drolen splide Herren, hvor artig han er!“

6*

Dér løber en, om Munden smurt ind af en Barber,
Vil være Straalemester og baade hér og dér;
Han løber frem og atter tilbage som en Vind,
Og raaber højt og pibende ad et Vindue ind:

„I skriver dog vel, Karle? driv ikke Tiden hen!
I maa ha'e Kladden færdig, til jeg kommer igjen,
Pas paa den lille sorte, at Æde hun faar,
Det er den bedste Høne, jeg ejer i min Gaard.“

Dér kommer han, som rejste fra Harslev og til Kiel,
Han snakker, og han hoster i allerstørste Il;
Og hér gaar den gamle med Skjødskindet paa,
Der vilde fremfor Alle sin Politik forstaa.

Hist gaar en Fyr med Piben igjennem sin Hat,
Og gjør med Syllogismer sin Moder desperat:
„En Sten kan ikke flyve, Morlille heller ej;
Ergo: Morlille er en Sten, det er saa vis en Vej.“

Men bagefter ham kommer Holbergs egen Dreng,
Som ej af Syllogismer lod sig trække i Ring,
Han tænker paa de Lærde, hvis Visdom var saa stor,
At ej den lod sig sige med jævne danske Ord.

Han tænker paa de Lærde, der „vidste det nok selv“,
Men ikke dermed glæded nogen anden Moders Sjæl;
„Da er,“ saa tænker Fyren, „det lille, som jeg véd,
Saadant, at dérom Alle jeg kan give klar Besked.“

Til sidst han kommer staglende, den sæere Bondemand,
Der drak, fordi han taalte ej at bruge sin Forstand,
Hvem Ludvig Holberg skjæmted med, fordi han frygted for
At græde, om i Alvor han maalede hans Kaar.

Det rører Holbergs Hjerter at sé den sære Mand —
Naar ellers han traf ham, han plejød al Tid ven
At standse lidt og spørge, hvordan det ham gik,
Og al Tid blev hans Hjerter ramt af Svaret, som han fik.

Han vilde gaa ned — men da vaagnede han brat;
Han sad endnu ved Vindvet i den maanelyse Nat;
Drømmene var svundet; kun en Taare paa hans Kind
Bar Vidne om, hvad sidst havde levet i hans Sind.

III.

Kvartet

for Sopran, Alt, Tenor og Bas.

Den muntre, leende Billedflok,
Som bo'de i Holbergs Sind,
Den bydes endnu, som den staar og gaar,
Til Gjæst i Hytterne ind.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Det stille Behag, hvormed Holberg saa'
Paa den jævne, danske Mand,
Det vinder ham Hjerter, den Dag i Dag,
Over hele Danmarks Land.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Firstemmigt Kor af Mandstemmer.

Han tugted sit Folk med sit skrappe Ord,
Dog al Tid i Kjærlighed;
Han vilde vække det sovende Folk,
For han saa', det i Søvn lød.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Han vakte det op af dets tunge Døs,
Han styrred dets træge Ro,
Men til at føre det ud til Dand
Det skortede ham paa Tro.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Han saa' paa sit Folk, som det den Gang var,
I al dets Skrøbelighed;
Det er hans Ros: trods sit skarpe Blik,
Han saa' dog med Kjærlighed.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Slutnings-Kør
for Sopran, Alt, Tenor og Bas.

Det mægtige Lune, det milde Sind,
Som stille bag Skjæmtten gaar,
Detfor være Holberg Ære og Pris,
Saalænge som Danmark staar.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.

Hvad Holberg begyndte i Kjærlighed,
Har Andre i Tro ført frem;
Saa bygge vi alle, Slægt paa Slægt,
Til vi havne i Haabets Hjem.
Livet er kort; men Vaarens Vælde er Vintrens Død.